

НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ

**ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ПОСЕРЕДНИЦТВА
І ПРИМИРЕННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ за 2019 рік

Відділення Національної служби посередництва і примирення в Дніпропетровській області (далі – Відділення НСПП) – **постійно діючий державний орган для врегулювання колективних трудових спорів (конфліктів)**, здійснює свої повноваження у відповідності із Законом України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)»

Відділення НСПП фінансується за рахунок коштів Державного бюджету України.

Положення про Національну службу посередництва і примирення затверджується Президентом України

- Діяльність Національної служби посередництва і примирення регламентується Положенням про Національну службу посередництва і примирення, затвердженим Указом Президента України від 17 листопада 1998 року №1258/98, зі змінами, та Законом України від 03 березня 1998 року №137/98–ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)», зі змінами та доповненнями.

- Діяльність відділення Національної служби посередництва і примирення в Дніпропетровській області регламентується Положенням про відділення Національної служби посередництва і примирення в Дніпропетровській області, затвердженим наказом Національної служби посередництва і примирення від 11 листопада 2016 року № 132.

- **Завдання Відділення НСПП:**

- сприяння поліпшенню соціально-трудова відносин та запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів);

- сприяння взаємодії сторін соціально-трудова відносин у процесі врегулювання колективних трудових спорів (конфліктів), що виникли між ними;

- здійснення посередництва і примирення під час вирішення колективних трудових спорів (конфліктів);

- здійснення на територіальному рівні оцінки відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців;

- забезпечення здійснення соціального діалогу, вироблення узгоджених пропозицій щодо розвитку соціально-економічних та трудових відносин в Дніпропетровській області;

- підвищення рівня правової культури учасників соціально-трудова відносин.

Відповідальні за випуск:

Начальник відділення Національної служби посередництва і примирення в Дніпропетровській області

тел. 374-39-20

І.А.Чуб

Заступник начальника відділення Національної служби посередництва і примирення в Дніпропетровській області

тел. 374-39-19

В.В.Гондза

Головний спеціаліст відділення Національної служби посередництва і примирення в Дніпропетровській області

тел. 31-18-97

Г.А.Немова

Аналіз стану і динаміки соціально-трудових відносин в Дніпропетровській області

Упродовж 2019 року ситуація щодо стану соціально-трудових відносин (далі – СТВ) в Дніпропетровській області перебувала на постійному контролі відділення Національної служби посередництва і примирення в Дніпропетровській області, аналізувалася та вивчалася спільно з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, профспілковими організаціями, об'єднаннями роботодавців, іншими організаціями з урахуванням інформації, отриманої від арбітрів, посередників та завідуючих інформаційно-консультаційними центрами Національної служби посередництва і примирення (далі – НСПП).

Згідно Прогнозу можливих змін стану СТВ, виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) в Дніпропетровській області, Відділенням НСПП було визначено наступні галузі, де на підприємствах склалися передумови ймовірного ускладнення СТВ та виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) у другому півріччі 2019 року: *добувна промисловість, металургійне виробництво, машинобудування, транспорт, будівництво, бюджетна сфера.*

Продовжує утримуватися високий рівень диференціації розміру заробітної плати за видами економічної діяльності. Так, найбільш оплачуваними у звітному місяці були працівники установ і організацій фінансової та страхової діяльності, а також державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, нарахування яким у листопаді 2019 року перевищували середню номінальну заробітну плату в області в 1,8 рази та на 29% відповідно. Водночас оплата праці персоналу, зайнятому у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, у зазначеному місяці становила 51,7% від середнього рівня по економіці, мистецтва, спорту, розваг та відпочинку – 63%.

Упродовж 2019 року фахівці Відділення НСПП відстежували та аналізували стан соціально-трудових відносин на підприємствах галузі **добувна промисловість і розроблення кар'єрів.**

Заборгованість із виплати заробітної плати станом на 01.12.2019 існує на *державному підприємстві «Токівський гранітний кар'єр»* (м. Жовті Води Дніпропетровської області), з початком року заборгованість із виплати заробітної плати не змінилась. Конфліктна ситуація перебувала на обліку Відділення НСПП з метою здійснення заходів щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту). Причиною виникнення заборгованості із виплати заробітної плати стала відсутність документів на землекористування та ліцензії на користування надрами.

Начальники відділу контролю за правильністю призначення, виплати пенсій та з питань соціально-трудових відносин, завідуючий інформаційно-консультаційним центром НСПП в Апостолівському районі та заступника голови Апостолівської районної державної адміністрації Дніпропетровської області на запит Відділення НСПП надали інформацію, що на підприємстві

існує заборгованість на ДП «Токівський гранітний кар'єр», кількість працівників, перед яким існує заборгованість із виплати заробітної плати складає 33 особи, які станом на жовтень місяць 2019 року звільнені, середньомісячна чисельність штатних працівників 10 осіб.

Таким чином, відповідно до пункту 5.1. частини 5 Положення про порядок здійснення заходів щодо запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), затвердженого наказом Національної служби посередництва і примирення від 06.06.2019 № 39 (далі – Положення № 39), за результатом аналізу вищезазначеної інформації, у зв'язку із звільненням з роботи більше двох третин найманих працівників ДП «Токівський гранітний кар'єр» конфліктну ситуацію знято з обліку Відділення НСПП (наказ Відділення НСПП від 05.11.2019 № 76).

Упродовж 2019 року Відділення НСПП сприяло вирішенню колективного трудового спору (конфлікту) на *товаристві з обмеженою відповідальністю «ПРОСКО»* (сmt. Просяна Покровського району Дніпропетровської області) (далі – ТОВ «ПРОСКО»).

За період, що аналізується, фахівцями Відділення НСПП проведено 80 узгоджувальних зустрічей, прийнято участь у роботі 1 засідання примирної комісії, попереджено проведення 5 акцій соціального протесту у формі страйку (докладніше у розділі «Інші акції соціального протесту»).

Разом з тим, Відділенням НСПП здійснювався комплекс заходів по зменшенню соціальної напруги у трудовому колективі підприємства та надання правового супроводу під час проведення акції соціального протесту в формі страйку, яка проходила з 19.03.2019 по 12.04.2019 та з 05.11.2019 по 13.11.2019. Основна вимога учасників акції соціального протесту: чітке дотримання підписаної Угоди сторін від 22 березня 2018 року в частині проведення своєчасної виплати заробітної плати, погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

Фахівці Відділення НСПП надавали всі необхідні консультації та роз'яснення щодо процедури проведення страйку з дотриманням норм Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». (докладніше у розділі «Акції соціального протесту»).

Упродовж *грудня 2019 року* фахівці Відділення НСПП провели ряд *узгоджувальних зустрічей* з головою органу, уповноваженого представляти інтереси найманих працівників ТОВ «ПРОСКО» та з головою Дніпропетровської обласної профспілкової організації працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України, які повідомили, що стан соціально-трудова відносин на підприємстві погіршується через невиконання з боку власника підприємства своїх зобов'язань в частині своєчасної виплати заробітної плати.

27 грудня 2019 року наймані працівники планували розпочати незаплановану акцію соціального протесту у формі страйку. Фахівці Відділення НСПП надали роз'яснення щодо можливих наслідків проведення страйку поза межами правового поля. Також, 27 грудня 2019 року мала відбутися зустріч найманих працівників з представниками адміністрації підприємства.

На узгоджувальній зустрічі, яка проходила 28 грудня 2019 року, голова органу повідомила, що зустріч з адміністрацією підприємства так і не відбулась, упродовж дня на рахунки працівників надійшла лише частина заборгованої заробітної плати.

На даний час наймані працівники утримались від несанкціонованих протестних дій та очікують на результати зустрічі начальника Відділення НСПП та голови Дніпропетровської обласної профспілкової організації працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України з головою Дніпропетровської обласної державної адміністрації.

Існують розбіжності між сторонами СТВ на *приватному акціонерному товаристві «ДТЕК «Павлоградвугілля»* (м. Павлоград Дніпропетровської області) з питань невиконання окремих пунктів Галузевої угоди та колективного договору, що стосуються рівня оплати праці працівникам підприємства. Підприємство внесено до Баз даних підприємств, що відзначаються підвищеним рівнем конфліктогенності.

Значна кількість підприємств, на яких Відділення НСПП сприяє вирішенню колективних трудових спорів (конфліктів) та, які перебувають на обліку Відділення НСПП з метою запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), належать до галузей **переробної промисловості**.

Основними галузями переробної промисловості на підприємствах, яких регулярно виникають конфліктні питання, в Дніпропетровській області є металургія та машинобудування.

Упродовж 2019 року спостерігалось ускладнення стану соціально-трудова відносин на підприємствах галузі **металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування**.

Упродовж звітнього періоду Відділення НСПП сприяло вирішенню 3 колективним трудовим спорам (конфліктам) на рівні структурних підрозділів *публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг»* міста Кривого Рогу Дніпропетровської області, а також 2 спорам на рівні всього підприємства. Основні вимоги найманих працівників у спорах (конфліктах) стосуються забезпечення належних умов праці, підвищення рівня оплати праці, невиконання вимог законодавства про працю, виконання положень колективного договору тощо.

Станом на 31.12.2019 призупинено дію розпоряджень про реєстрацію колективних трудових спорів (конфліктів) на період судових розглядів по наступним підприємствам: ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (спір № 052-13/04-В); Управління залізничного транспорту Гірничого департаменту ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (спір № 020-17/04-В); ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (спір № 040-18/04-В).

Продовжується вирішення колективного трудового спору (конфлікту) між *найманими працівниками Шахтоуправління з підземного видобутку руди (на правах шахт) Гірничого департаменту ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області та ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області*.

Упродовж 2019 року проведено 18 узгоджувальних зустрічей зі сторонами колективного трудового спору (конфлікту) і прийнято участь у роботі 1 засідання примирної комісії (докладніша інформація у розділі «Примирні процедури»).

Відновлено дію розпорядження НСПП про реєстрацію колективного трудового спору (конфлікту) між *найманими працівниками Цеху експлуатації залізничного транспорту публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області та публічним акціонерним товариством «АрселорМіттал Кривий Ріг» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області* (реєстраційний номер спору 110-16/04-В).

Упродовж 2019 року Відділенням НСПП прийнято участь у 2 засіданнях примирної комісії та проведено 15 узгоджувальних зустрічей зі сторонами колективного трудового спору (конфлікту).

Переговорний процес по вирішенню зазначених колективних трудових спорів (конфліктів) триває, сторони намагаються знайти компромісні рішення з метою вирішення зареєстрованих вимог (детальніше у розділі «Примирні процедури»).

16 грудня 2019 року Відділенням НСПП отримано листа за підписом уповноваженої особи в.о. директора департаменту з персоналу ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», в якому зазначалось, що на сьогоднішній час після неодноразових зустрічей і консультацій, дати проведення наступних засідань примирних комісій по врегулюванню вищезазначених колективних трудових спорів (конфліктів) не визначені. Про узгоджену сторонами дату продовження роботи примирних комісій, буде обов'язково повідомлено Відділення НСПП. Одним із основних конфліктних питань на підприємствах галузі є існування заборгованості із виплати заробітної плати.

З 23 вересня 2019 року по даний час близько 500 наймані працівники АТ «Нікопольський завод феросплавів» проводили мирне зібрання, пікетування з метою звернення до акціонерного товариства комерційного банку «ПриватБанк» міста Дніпра (далі – АТ КБ «ПриватБанк») за захистом своїх законних соціально-економічних та трудових прав, які порушуються внаслідок невиконання АТ КБ «ПриватБанк» вимоги АТ «Нікопольський завод феросплавів» про погашення боргу в сумі 22037930,01 грн, який виник в порядку регресу, а саме: АТ «Нікопольський завод феросплавів» сплатив 06.09.2019 на користь Національного банку України (далі – НБУ) часткову заборгованість АТ КБ «ПриватБанк» за кредитним договором №19 від 24.10.2008. Основна вимога учасників акції протесту – погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

Разом з тим, згідно даних Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації, заборгованість із виплати заробітної плати на підприємстві відсутня, ні наймані працівники, ні профспілка «Нікопольський завод феросплавів» до Відділення НСПП з приводу заборгованості із виплати заробітної плати на підприємстві не звертались.

Відділення НСПП буде відслідковувати стан СТВ на підприємстві, та у разі необхідності, надаватиме необхідні консультації та роз'яснення з питань, віднесених до компетенції служби.

Упродовж 2019 року спостерігається напруження стану СТВ на публічному акціонерному товаристві «Дніпровський металургійний комбінат» (м. Кам'янське Дніпропетровської області) (далі – ПАТ «ДМК»).

Так, 11 квітня 2019 року до Відділення НСПП звернулись представники профспілки за правовою допомогою в частині невиконання адміністрацією підприємства умов та положень колективного договору.

Голова первинної профспілкової організації «Металургів» ПАТ «ДМК» (далі – ППО «Металургів») проінформував, що на підприємстві спостерігаються труднощі з виконання зобов'язань щодо своєчасних розрахунків з трудовим колективом ПАТ «ДМК», державою в частині податків і інших обов'язкових платежів, а також зобов'язань перед контрагентами. Це викликано тим, що окремі контрагенти, з метою отримання власної неправомірної вигоди, роблять спроби з блокування господарської діяльності ПАТ «ДМК».

Господарським судом Дніпропетровської області 31.05.2019 відкрито справу про банкрутство відносно ПАТ «ДМК» за заявою одного із кредиторів, введення на підприємстві процедури розпорядження майном та мораторію на задоволення вимог кредиторів.

3 жовтня 2019 року комбінат тимчасово призупинив частину основних виробничих потужностей. З метою скорочення поточних витрат комбінату, а також збереження робочих місць, адміністрацією підприємства прийнято рішення не вводити в роботу зупинені раніше на ремонті ДП-9, ДП-12 в доменному цеху, кисневий конвектор № 1, МНЛЗ-3 в колекторному. Персонал, який обслуговує дані виробничі дільниці, частково переходить на допоміжні роботи, частково виводиться в простій. Працівників інших підрозділів переводять на оплату 2/3 тарифної ставки.

На підприємстві виданий наказ за підписом генерального директора від 01.10.2019 «Про зміни в організації виробництва та праці структурних підрозділів», який передбачає, що для працівників комбінату, тимчасово, на період зупинки роботи основних агрегатів та обладнання, ввести режим неповного робочого часу за графіком 7А з зайнятістю не більше 60% від балансу робочого часу з оплатою за фактично відпрацьований час.

Даний наказ доведено до відома працівників комбінату, та якщо, хтось із працівників не виразить свою позицію щодо згоди або відмови відносно роботи на нових умовах, вважатимуть такими, що не згодні продовжити роботу, тому після спливу двомісячного терміну з моменту ознайомлення з наказом, але не раніше 01.12.2019, з ним буде розірвано трудову угоду на підставі пункту 6 статті 36 Кодексу законів про працю України.

Станом на листопад 2019 року з ПАТ «ДМК» звільнилось вже майже 300 осіб, у зв'язку з підписанням адміністрацією наказу на підприємстві про перевід найманих працівників ПАТ «ДМК» на неповний робочий день з 01 грудня 2019 року.

За останні місяці працівники ПАТ «ДМК» почали отримувати заробітну платню в середньому менше на 500 гривень. Працівники не задоволені станом справ на підприємстві.

Відділення НСПП надає правову допомогу в межах повноважень та відповідно до норм Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» з метою сприяння поліпшенню соціально-трудова відносин на ПАТ «ДМК».

Згідно даних Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації, найбільшим підприємством боржником із виплати заробітної плати є *публічне акціонерне товариство «Дніпропетровський трубний завод»* (далі – ПАТ «ДТЗ») (м. Дніпро). На підприємстві порушена справа про банкрутство.

У жовтні 2019 року відбулась узгоджувальна зустріч фахівців Відділення НСПП з головою Дніпропетровської обласної організації профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України, який повідомив, що на підприємствах металургійної галузі у Дніпропетровській області спостерігається нестабільний стан соціально-трудова відносин, спричинений частковою зупинкою виробничих потужностей. Так, зокрема в критичній ситуації знаходиться ПАТ «ДТЗ».

Підприємство вже не перший рік має проблеми з розрахунками за спожиту електроенергію. На даний час сума боргу перед енергопостачальником досягла практично 48 млн. грн. Відповідальність за негативні наслідки, пов'язані з обмеженням електропостачання, в тому числі – у субабонентів заводу (фізичних і юридичних осіб), повністю лягає на керівництво підприємства, яке своєчасно було повідомлене про припинення електропостачання за борги.

Тому, керуючись нормами закону і маючи зобов'язання перед ДП «Енергоринок», ДТЕК Дніпровські електромережі змушені провести відключення боржника ПАТ «ДТЗ».

Тобто, ДТЕК Дніпровські електромережі, в першу чергу, зобов'язані перерахувати кошти за поставлену електроенергію державному підприємству «Енергоринок». Якщо споживачі електроенергії не платять за послуги, компанія повинна їх відключити, щоб зупинити зростання заборгованості.

Про це своєчасно проінформовані керівництво підприємства та місцеві органи влади. Персональна відповідальність за наслідки, пов'язані з обмеженням постачання електроенергії, покладається на керівництво підприємства-боржника.

Також, не стабільний стан справ на *приватному акціонерному товаристві «Дніпровський металургійний завод»* міста Дніпра (далі – ПрАТ «ДМЗ»), яке є одним з провідних виробників чавуну, сталі і прокату.

01 березня 2019 року група DCH підписала договір про купівлю в Evraz найбільшого промислового активу – приватного акціонерного товариства «Дніпровський металургійний завод» (відомого як «ДМЗ ім.Петровського»).

Технологічно придбання було зроблено шляхом покупки 100% акцій DRAMPISCO LIMITED, яка в свою чергу володіє 97,73% акцій приватного акціонерного товариства «ЄВРАЗ Дніпровський металургійний завод».

Станом на 03.10.2019 в умовах глобальної кризи на ринку металопродукції, зниження показників рентабельності і нестачі оборотних коштів, ПрАТ «ДМЗ» змушений тимчасово призупинити частину основних виробничих потужностей.

Так, на заводі не буде запускатися в роботу дві доменні печі, що були зупинені на ремонт, а також кисневий конвертор в конвертерному цеху.

Персонал, який обслуговує дані виробничі дільниці, частково переходить на допоміжні роботи, частково виводиться в простій. На комбінаті працює близько 9,5 тис. працівників.

З липня 2019 року на облік Відділення НСПП з метою здійснення заходів щодо запобігання виникнення колективного трудового спору (конфлікту) перебуває конфліктна ситуація на *публічному акціонерному товаристві «Завод металокопункцій Укрсталь Дніпро»* (м. Дніпро). На підприємстві станом на 01.12.2019 існує заборгованість із виплати заробітної плати. Причиною виникнення заборгованості із виплати заробітної плати стала недостатня та нестабільна завантаженість підприємства замовленнями.

У 2019 році на облік Відділення НСПП було взято конфліктну ситуацію, що виникла на *товаристві з обмеженою відповідальністю «Нікопольський завод сталевих труб «Ютист»* (м. Нікополь Дніпропетровської області) з питання порушення законодавства про працю, в частині оплати праці. На підприємстві існувала заборгованість із виплати заробітної плати. Станом на 01.11.2019 заборгованість із виплати заробітної плати була погашена, а конфліктна ситуація знята з обліку Відділення НСПП.

Станом на 01.12.2019 заборгованість із виплати заробітної плати існує на *товаристві з обмеженою відповідальністю науково-виробниче підприємство «Велдінтек»* (м. Дніпро).

Падіння цін на металопродукцію та сировину на зовнішніх ринках, недостатній попит на внутрішньому ринку збуту справляють негативний вплив на фінансово-економічну діяльність підприємств металургійної і гірничодобувної промисловості. Відсутність інвестицій для модернізації робить металургійне виробництво неконкурентоспроможним та призводить до зменшення економічної активності підприємств. Внаслідок цього посилюється наступ на соціальні та трудові права і гарантії робітників, зменшується реальна заробітна плата та рівень соціальної захищеності, погіршуються умови праці, в результаті чого зростає соціальна напруженість у трудових колективах.

Посприяли нормалізації стану соціально-трудових відносин у трудових колективах металургійних підприємств може виконання власником вимог законодавства про працю та положень колективних договорів у частині термінів виплати заробітної плати, її підвищення, надання соціальних пільг і гарантій, охорони праці тощо, для чого необхідним може стати пошук можливості скорочення собівартості продукції, проведення реконструкції та модернізації виробничих потужностей відповідно до вимог ринкової економіки.

Упродовж 2019 року Відділення НСПП відслідковувало стан соціально-трудових відносин на підприємствах галузі *машинобудування*.

3 квітня 2019 року Відділення НСПП здійснювало заходи щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту) по конфліктній ситуації, що виникла на *державному підприємстві «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод імені О.М.Макарова»* (далі – ДП «ВО ПМЗ ім. О.М.Макарова») (м. Дніпро), з розбіжністю: невиконання вимог законодавства про працю в частині нормування і оплати праці. На підприємстві станом на 01.12.2019 існує заборгованість із виплати заробітної плати.

Найбільший внесок в грошові надходження ДП «ВО ПМЗ ім.О.М.Макарова» припадав на виробництво РН «Зеніт». З грудня 2018 року фінансування виробництва з боку замовника було припинено.

Наразі ситуація з майбутнім проектом є абсолютно невизначеною, оскільки від замовника не надходить жодної інформації. При цьому, на підприємстві в різних стадіях готовності перебуває три одиниці РН «Зеніт».

З метою нарощування обсягів виробництва підприємство докладає значних зусиль. Зокрема, особлива увага приділяється розвитку співробітництва з Міністерством оборони (далі – Міноборони) за низкою (більше десятка) напрямів.

Також, для поліпшення фінансово-економічного становища, підприємство переносить терміни повернення зобов'язань перед Міністерством Фінансів України, займається питанням реструктуризації кредиту АТ КБ «ПриватБанк», здійснює заходи щодо зменшення простроченої дебіторської заборгованості, укладання зовнішньоекономічних контрактів, реструктуризації потужностей підприємства дозволить вирішити питання з виплатою заробітної плати, сплати податків та зборів.

Керівництво підприємства вважає за недоцільним здійснювати процедуру вступу у колективний трудовий спір (конфлікт), а проблему ускладнення стану соціально-трудових відносин на підприємстві можливо вирішити тільки на державному рівні, тому конфліктна ситуація була знята з обліку Відділення НСПП наказом від 25.09.2019 №60 у зв'язку з відсутністю умов та причин для виникнення колективного трудового спору (конфлікту).

Разом з тим, у жовтні 2019 року американська аерокосмічна компанія Firefly Aerospace, яка співпрацює з NASA и військово повітряними силами Сполучених Штатів Америки, зробила замовлення ДП «ВО ПМЗ ім.О.М.Макарова» на серійне виготовлення ракетних деталей, серед яких 100 камер згоряння, 500 одиниць агрегатів автоматики и 40 турбонасосів. За попередніми даними, з урахуванням об'ємів, спеціалісти підприємства оцінюють угоду в 15,0 млн. доларів. Цієї суми вистачить, щоб покрити поточні борги ДП «ВО ПМЗ ім. О.М.Макарова».

У жовтні 2019 року спостерігалось напруження стану соціально-трудових відносин на *акціонерному товаристві «Дніпропетровський завод прокатних валків»* міста Дніпра (далі – АТ «ДЗПВ»).

01 жовтня 2019 року окремими категоріями найманих працівників структурного підрозділу вальцемеханічного цеху верстатниками АТ «ДЗПВ»

(оператори ЧПУ, токарі-карусельники, фрезерувальники, шліфувальники та вальцетокарі) на робочих місцях розпочали акцію соціального протесту у вигляді страйку.

Під час проведення узгоджувальної зустрічі з окремими категоріями найманих працівників АТ «ДЗПВ» було з'ясовано, що працівники не задоволені тим, що після закінчення дії Положення щодо тарифної сітки та встановлення нових посадових окладів 30.09.2019, в дію вступило нове Положення щодо тарифної сітки та встановлення нових посадових окладів з новими нормами виробітку і преміюванням.

Фахівці Відділення НСПП надали всі необхідні консультації та роз'яснення з питань віднесених до компетенції служби. За результатами проведення конструктивного діалогу, проведення страйку вдалося припинити, наймані працівники приступили до виконання своїх посадових обов'язків.

Конфліктні ситуації на підприємстві були взяті на облік Відділення НСПП з метою здійснення заходів щодо запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів).

Представники на найманих працівників підприємства упродовж жовтня-листопада 2019 року неодноразово звертались до Відділення НСПП за консультаціями з питань відстоювання своїх трудових прав через процедуру вступу у колективні трудові спори (конфлікти).

За результатами співпраці Відділення НСПП та профспілки АТ «ДЗПВ» розпорядженням НСПП від 05.11.2019 № 399-р, від 05.11.2019 № 400-р, від 06.11.2019 № 402-р, від 06.11.2019 № 403-р та від 06.11.2019 № 404-р було зареєстровано 5 колективних трудових спорів (конфліктів) між окремими категоріями найманих працівників підприємства та АТ «ДЗПВ».

На даний час триває переговорний процес щодо організації та проведення примирних процедур (докладніше у розділі «Примирні процедури»).

Упродовж періоду, що аналізується, Відділення НСПП здійснювало заходи щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту) на *приватному акціонерному товаристві «Криворіжіндустрбуд»* (м. Кривий Ріг Дніпропетровської області). На підприємстві станом на 01.12.2019 існує заборгованість із виплати заробітної плати. Трудовий колектив ознайомлений з рекомендаціями про порядок вступу у колективний трудовий спір (конфлікт), та вважає, що немає підстав для виникнення колективного трудового спору (конфлікту).

Згідно даних Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації, найбільшим підприємством боржником із виплати заробітної плати залишається *публічне акціонерне товариство «Криворізький турбінний завод «Констар»* (м. Кривий Ріг Дніпропетровської області) (далі – ПАТ «Криворізький турбінний завод «Констар»). Причина виникнення заборгованості з виплати заробітної плати стала відсутність обігових коштів і неможливість їх поповнення через несвоєчасні розрахунки за виготовлену продукцію та надані послуги.

Господарським судом Дніпропетровської області по відношенню до ПАТ «Криворізький турбінний завод «Констар» порушено провадження по справі

про банкрутство. У лютому 2015 року відкрито процедуру відновлення платоспроможності підприємства, в рамках якої затверджено план санації ПАТ «Криворізький турбінний завод «Констар».

Також, станом на 01.12.2019 існує заборгованість із виплати заробітної плати на *державному підприємстві «Дніпровський електровозобудівний завод»* (м. Дніпро). За інформацією голови профспілки підприємства між колективом ДП «Дніпровський електровозобудівний завод» та роботодавцем існує домовленість щодо виплати заробітної плати в порядку передбаченому статтями 221-230 Кодексу законів про працю України.

Підприємства галузі машинобудування знаходяться в стані занепаду. Основними причинами цього стали позбавлення ринків збуту та тривалий цикл виготовлення окремих видів продукції. Крім того, скрутне становище викликано значним подорожчанням сировини, матеріалів, енергоносіїв та податковим навантаженням на підприємства, недостатньою кількістю оборотних коштів, труднощами в модернізації виробництва та реалізації продукції.

Упродовж 2019 року нестабільним залишався стан соціально-трудова відносин на підприємствах галузі *транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності*.

Стабільна робота усіх видів транспорту є невід'ємною умовою нормального функціонування економіки Дніпропетровської області, а міський електричний транспорт – це частина складного комплексу життєзабезпечення населення міст, який з урахуванням специфіки забудови, протяжності, розміщення промислових зон набуває важливого значення.

Відділення НСПП продовжує здійснювати заходи щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту) на *комунальному підприємстві Кам'янської міської ради «Трамвай»* міста Кам'янське Дніпропетровської області (далі – КП КМР «Трамвай»).

Розбіжностями, що виникли між сторонами СТВ є несвоєчасна виплата заробітної плати, порушення техніки безпеки та невиконання окремих пунктів колективного договору.

На узгоджувальній зустрічі фахівців Відділення НСПП з головою первинної профспілкової організації комунального підприємства Кам'янської міської ради «Трамвай» міста Кам'янське Дніпропетровської області (далі – ППО КП КМР «Трамвай») стало відомо, що упродовж 2017-2019 років службовими особами КП КМР «Трамвай», під час нарахування заробітної плати працівникам підприємства, допускались порушення законодавства про працю України, зокрема, не застосовували коефіцієнти співвідношень мінімальної тарифної ставки робітникам першого розряду (місячної тарифної ставки).

Про допущені порушення вимог законодавства України, голова ППО КП КМР «Трамвай» неодноразово письмово повідомляв директора КП КМР «Трамвай» та голову Кам'янської міської ради.

На КП КМР «Трамвай» утворилась заборгованість і по профспілковим внескам, а саме, перед: первинною профспілковою організацією Вільної

профспілки залізничників України комунального підприємства «Трамвай»; територіальною профспілковою організацією Вільної профспілки залізничників України «Придніпровська залізниця»; Вільною профспілкою залізничників України й по теперішній час питання заборгованості перед профспілковими внесками не вирішено.

У квітні 2019 року відбулась перевірка на дотримання законодавства про працю України Головним управлінням Державної праці у Дніпропетровській області, за результатом якої винесено постанову про накладення на КП КМР «Трамвай» штрафу у розмірі 19 613 100, 00 грн. на підставі частини 2 статті 265 Кодексу законів про працю України.

Фахівці Відділення НСПП в свою чергу, надають всі необхідні консультації та роз'яснення щодо шляхів врегулювання розбіжностей відповідно до Закону України «Про порядок вирішення колективного трудового спору (конфлікту)».

У зв'язку з виникненням заборгованості із виплати заробітної плати, на підприємствах автотранспорту спостерігається напружений стан СТВ.

Упродовж періоду, що аналізується, Відділення НСПП здійснювало заходи щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту) на *Дніпропетровській філії державного підприємства Українського державного інституту з проектування об'єктів дорожнього господарства «Укрдїпродор» «Дніпродїпродор»* (м. Дніпро), де існувала розбіжність: невиконання вимог законодавства про працю в частині нормування і оплати праці. Причиною виникнення заборгованості із виплати заробітної плати на підприємстві стали несвоєчасні розрахунки підприємств-замовників, відсутність замовлень в необхідному об'ємі, тому адміністрацією підприємства розробляються заходи щодо оформлення кредиту для погашення заборгованості із виплати заробітної плати перед найманими працівникам підприємства.

На підприємстві складений графік погашення заборгованості із виплати заробітної плати. Про графік погашення заборгованості із виплати заробітної плати проінформовано інспекцію з питань праці та зайнятості населення Дніпровської міської ради, у зв'язку з чим, фахівці Відділення НСПП *зняли* з обліку вищезазначену конфліктну ситуацію.

Фахівці Відділення НСПП здійснюють заходи щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту) на *філії «Дніпропетровський автодор» державного підприємства «Дніпропетровський облавтодор» відкритого акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія» Автомобільні дороги України»* (м. Дніпро) (далі – філія «Дніпропетровський автодор» ДП «Дніпропетровський облавтодор» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»).

У жовтні 2019 року начальник Відділення НСПП провів узгоджувальну зустріч з головою Дніпропетровської обласної організації профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України, який повідомив, що стан соціально-трудових відносин та економічних стан на

ДП «Дніпропетровський облавтодор» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України» та його філіях критичний.

ДП «Дніпропетровський облавтодор» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України» залишилося без замовлень на виконання дорожніх робіт у 2019 році, так як не виграло жодного тендеру.

Керівництво ДП «Дніпропетровський облавтодор» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України» розраховує на державне фінансування на виконання зимових робіт на дорогах Дніпропетровської області.

Упродовж 2019 року напруження стану соціально-трудових відносин спостерігалось на підприємствах *залізничного транспорту України*.

Так, фахівці Відділення НСПП здійснювали заходи щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту) на *відокремленому структурному підрозділі «Криворізьке локомотивне депо» державного підприємства «Придніпровська залізниця» публічного акціонерного товариства «Укрзалізниця»* (м. Кривий Ріг Дніпропетровської області) (далі – регіональна філія «Криворізьке локомотивне депо») з розбіжностями: підвищення заробітної плати працівникам підприємства; забезпечення перевірки стану рухомого складу на відповідність Правилам технічної експлуатації; забезпечити належні умови праці.

Фахівці Відділення НСПП, упродовж звітного періоду, проводили узгоджувальні зустрічі з головою профспілки, надавали консультації та роз'яснення щодо процедури відстоювання своїх інтересів через процедуру вступу в колективний трудовий спір (конфлікт).

Голова профспілки підприємства повідомив, що стан соціально-трудових відносин на підприємстві залишається напруженим, роботодавець не вживає заходи по усуненню технічних несправностей, що загрожує життю робітників. Також наймані працівники невдоволені рівнем оплати праці.

Незадовільним залишається фінансовий стан підприємств галузі **будівництва**. На даний час більшість будівельних підприємств області скоротили обсяги своєї діяльності. На фінансово-господарську діяльність підприємств негативно вплинуло знецінення національної валюти (внаслідок цього значно зросли ціни на матеріали, паливо, накладні витрати), податкове навантаження тощо.

Так, упродовж 2019 року Відділення НСПП сприяло вирішенню колективного трудового спору (конфлікту) між *найманими працівниками публічного акціонерного товариства «Дніпрометробуд» міста Дніпра Дніпропетровської області та публічним акціонерним товариством «Дніпрометробуд» міста Дніпра Дніпропетровської області* (далі – ПАТ «Дніпрометробуд») (реєстраційний номер 041-17/04-В). Згідно даних Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації на підприємстві існує заборгованість із виплати заробітної.

17 грудня 2019 року фахівці Відділення НСПП провели узгоджувальну зустріч із головою профспілки ПАТ «Дніпрометробуд», який повідомив, що

існує заборгованість із виплати заробітної плати найманим працівникам починаючи із грудня місяця 2018 року й по цей час.

Стан соціально-трудових відносин на підприємстві ускладнений. Так, найманими працівниками підприємства було односторонньо прийнято рішення, якщо до 20 грудня 2019 року не буде перераховано коштів турецькою компанією «Limark», буде розпочато акцію протесту у вигляді голодування.

Відділення НСПП надало правове роз'яснення щодо проведення акції соціального протесту у формі голодування та правові наслідки таких дій.

На черговій узгоджувальній зустрічі з головою профспілки ПАТ «Дніпрометробуд», яка проходила 24 грудня 2019 року стало відомо, що заборгованість із виплати заробітної плати найманим працівникам до 20 грудня не виплачена.

Представники турецької компанії «Limark» провели ряд переговорів з найманими працівниками ПАТ «Дніпрометробуд» щодо виплати заборгованості із заробітної плати після яких, найманими працівниками було прийнято рішення не розпочинати акцію соціального протесту.

На черговій зустрічі голови профспілки підприємства з генеральним директором турецької компанії «Limark», було досягнуто домовленості до кінця 2019 року погасити частину заборгованості із виплати заробітної плати, а саме у розмірі 1 млн.800 тис. грн.

Відділення НСПП й надалі намагатиметься налагодити соціальний діалог на ПАТ «Дніпрометробуд» для врегулювання колективного трудового спору (конфлікту) та надаватиме правову допомогу сторонам соціально-трудових відносин.

Також залишається непогашеною заборгованість із виплати заробітної плати на *товаристві з додатковою відповідальністю «Криворізький завод «Універсал»»* міста Кривого Рогу Дніпропетровської області. Конфліктна ситуація також перебуває на обліку Відділення НСПП з метою здійснення заходів щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту).

Можна відзначити, що на підприємствах галузі будівництва Дніпропетровській області існують такі конфліктні питання як: заборгованість із виплати заробітної плати, низький рівень оплати праці, скорочення чисельності штатних працівників, досить невелике охоплення найманих працівників колективними договорами та ін. Зазначені питання спроможні збільшити соціальну напруженість у колективах підприємств будівельної галузі.

Упродовж 2019 року Відділення НСПП продовжувало відслідковувати стан соціально-трудових відносин на підприємствах, установах, організаціях **бюджетної сфери**.

Фахівці Відділення НСПП сприяють вирішенню колективних трудових спорів (конфліктів) зареєстрованих у театральних-концертних закладах міста Дніпра Дніпропетровської області: *комунальному підприємстві* (далі – КП) *«Дніпропетровська філармонія ім. Л.Б.Когана» Дніпропетровської обласної ради»* міста Дніпра, *комунальному підприємстві культури* (далі – КПК)

«Дніпропетровський академічний обласний український молодіжний театр» Дніпропетровської обласної ради» міста Дніпра, КПК «Дніпровський академічний театр драми та комедії» Дніпропетровської обласної ради міста Дніпра, комунальному закладі культури (далі – КЗК) «Дніпропетровський національний академічний український музично-драматичний театр ім.Т.Г.Шевченка» міста Дніпра, обласному комунальному підприємстві культури (далі – ОКПК) «Дніпропетровський академічний театр опери та балету» міста Дніпра.

Причиною нестабільного стану соціально-трудових відносин став перерозподіл коштів в обласному бюджеті.

Упродовж звітнього періоду фахівцями Відділення НСПП було проведено 60 узгоджувальних зустрічей зі сторонами колективних трудових спорів (конфліктів) та прийнято участь у 10 засіданнях примирних комісій.

Переговорний процес по вирішенню зазначених колективних трудових спорів (конфліктів) триває. За результатами засідань примирних комісій, які проходили 08 жовтня 2019 року були досягнуті домовленості по врегулюванню перших вимог по 4 колективним трудовим спорам (конфліктам) (докладніше у розділі «Примирні процедури»).

Також, на даний час тривають переговори щодо визначення наступного засідання примирних комісій.

На узгоджувальній зустрічі з головою Дніпропетровської обласної профспілкової організації працівників культури, яка проходила 18 грудня 2019 року, стало відомо, що для КП «Дніпропетровська філармонія ім. Л.Б. Когана» ДОР» придбали обладнання американської компанії JBL. Це цифровий мікшерний пульт нового покоління. Також було придбана акустична система з технологією управління через Wi-Fi і складним процесором, вона дозволяє управляти звучанням з будь-якої точки залу. Апаратуру для філармонії не купували 16 років, тому не було можливості повною мірою донести до слухача звучання оркестру. Нове обладнання вибирали спеціально під параметри великого залу. Зараз в установі очікують встановлення обладнання, яке має запрацювати вже на початку 2020 року.

В 2023-му році історична будівля філармонії відзначатиме 110-річчя. За довгий період установа не знала жодної реконструкції. До цієї знаменної дати Дніпропетровська обласна державна адміністрація планує приурочити відкриття повністю оновленої будівлі. В обласному бюджеті на наступний рік заклали понад 10 млн грн. Однак, це стане тільки початком великого проекту. Для його успішної реалізації, Дніпропетровська обласна державна адміністрація чекає допомоги від Міністерства Культури України, а також починає програму донорської благодійної допомоги.

Загальна вартість повної реконструкції будівлі філармонії – понад 200 млн грн. Її частину оновлять за кошти Дніпропетровської області, одночасно буде створено благодійний фонд, на який приватні інвестори і просто жителі області зможуть направляти кошти для реконструкції.

Для контролю за витратами державних і приватних коштів утворять дорадчий орган – наглядову раду.

Напружений стан соціально-трудових відносин спостерігається в бюджетних установах закладів охорони здоров'я.

Так, упродовж періоду, що аналізується, Відділення НСПП здійснювало заходи щодо запобігання виникненню колективного трудового спору (конфлікту) у комунальному закладі «Криворізька міська лікарня №1» Дніпропетровської обласної ради» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області, з розбіжністю: невиконання вимог законодавства про працю, в частині несвоєчасної виплати заробітної плати. Фахівці Відділення НСПП, в свою чергу, надають всі необхідні консультації щодо вирішення конфліктних питань шляхом застосування норм Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)».

Упродовж 2019 року Відділенням НСПП було взято на облік конфліктну ситуацію з розбіжністю: щодо встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту, яка виникла в комунальному закладі «Дніпропетровська міська клінічна лікарня №8» Дніпропетровської обласної ради» міста Дніпра Дніпропетровської області та (далі – КЗ «Дніпропетровська міська клінічна лікарня № 8» ДОР»).

22 лютого 2019 року представники КЗ «Дніпропетровська міська клінічна лікарня №8» ДОР» провели акцію соціального протесту під час першої сесії Дніпропетровської обласної ради, однак питання проти реорганізації КЗ «Дніпропетровська міська клінічна лікарня № 8» ДОР» шляхом приєднання до комунального закладу «Клінічний онкологічний диспансер» Дніпропетровської обласної ради» не було розглянуто на сесії. Інформація про акцію соціального протесту наведена у розділі «Акції соціального протесту, страйки».

Схожа ситуація виникає у закладах охорони здоров'я міста Кривого Рогу Дніпропетровської області.

26 вересня 2019 року близько 15 найманих працівників комунального підприємства «Криворізька міська клінічна лікарня №8» Криворізької міської ради (далі – КП «КМКЛ № 8 КМР») (м. Кривий Ріг Дніпропетровської області) вийшли на акцію соціального протесту у формі мітингу біля будівлі Криворізької міської ради (докладніше – у розділі «Акції соціального протесту»).

Основною вимогою найманих працівників лікарні стало надання публічного доступу до інформації щодо реформування медичного закладу та гарантії збереження робочих місць в лікарні.

Як повідомив заступник начальника управління охорони здоров'я Криворізької міської ради, до 01 квітня 2020 року лікарні мають заключити договори з Національною службою здоров'я України.

Таким чином, питання оптимізації КП «КМКЛ № 8» КМР було відкладено до підписання лікарнею необхідної документації, оптимізація лікарні, а також інших медичних закладів призупиняється, а робочі місця КП «КМКЛ № 8» КМР збережено, про що повідомили лікарі, котрі відвідали засідання депутатської комісії у міській раді Кривого Рогу 20 вересня 2019 року.

18 грудня 2019 року близько 50 найманих працівників комунального некомерційного підприємства (далі- КНП) «Міська дитяча клінічна лікарня №2» Дніпровської міської ради (ДМР) міста Дніпра провели акцію соціального протесту у вигляді мітингу біля Дніпропетровської обласної ради.

Медичний персонал та батьки хворих дітей виступили проти реорганізації лікарні. 18 грудня 2019 року на сесії Дніпровської міської ради приймалося рішення про приєднання КНП «Міська дитяча клінічна лікарня №2» ДМР до КНП «Міська дитяча клінічна лікарня №5» ДМР міста Дніпра, яка потім буде розташовуватися по вулиці Фучика.

18 грудня 2019 року на узгоджувальній зустрічі з головою Дніпропетровської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України стало відомо, що в КНП «Міська дитяча клінічна лікарня №2» ДМР планують об'єднати тільки адміністративний підрозділ, медичний персонал Дніпропетровської міської ради міста Дніпра реорганізовуватися не буде. Таким чином, медичному персоналу КНП «Міська дитяча клінічна лікарня №2» ДМР та батькам хворих дітей немає приводу для занепокоєння.

Начальник Відділення НСПП, під час розмови, надав всі необхідні консультації та роз'яснення щодо застосування Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфлікт)» при вирішенні конфліктних питань.

У травні 2019 року у Апостолівській районній раді (м. Апостолове Апостолівського району Дніпропетровської області) виникла конфліктна ситуація з розбіжністю, що стосувалась своєчасної виплати заробітної плати.

Так, за словами голови Апостолівської районної ради, відсутні кошти для виплати заробітної плати працівникам установи. Ця ситуація склалась через колізії в законах, що регламентують процес децентралізації в Україні.

Розпорядженням голови Дніпропетровської обласної ради від 08.07.2019 № 132-р виділена дотація обласного бюджету районному бюджету на фінансування районної ради.

Таким чином, відсутні причини та умови для виникнення колективного трудового спору (конфлікту), а конфліктну ситуацію було знято з обліку Відділення НСПП.

У грудні 2019 року до Відділення НСПП звернулася голова Обласної організації профспілки працівників соціальної сфери України з метою сприяння вирішенню складної ситуації, яка виникає в управліннях соціального захисту населення районних державних адміністраціях Дніпропетровської області, а зокрема в *Управлінні соціального захисту населення Апостолівської районної державної адміністрації*.

Так, працівники управління соціального захисту населення Апостолівської районної державної адміністрації потрапили під оптимізацію державних адміністрацій, яка розпочнеться з січня 2020 року. Працівники дуже обурені тим, що відбудеться велике скорочення, близько 30 осіб.

У свою чергу, фахівці Відділення НСПП, під час зустрічі, надали консультації, роз'яснення та методичний матеріал стосовно процедури вступу в колективний трудовий спір (конфлікт) для вирішення розбіжностей шляхом

застосування норм Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» та запевнили у сприянні врегулюванню ситуації у межах повноважень.

Також спостерігається незадовільний стан соціально-трудова відносин через виникнення заборгованості із виплати заробітної плати та інших конфліктних питань на підприємствах наступних галузей економіки:

- «Професійна, наукова та технічна діяльність»;
- «Водопостачання, каналізація, поводження з відходами».

04 жовтня 2019 року біля будівлі Кам'янської міської ради, близько 100 найманих працівників комунального підприємства Кам'янської міської ради «Тепломережа» (далі – КП КМР «Тепломережа») (м. Кам'янське Дніпропетровської області) вийшли на акцію соціального протесту у формі мітингу. Причиною проведення акції соціального протесту стала затримка із виплати заробітної плати. Через низький рівень оплати населення за тепло, підприємство на даний час всі кошти направляє на закупівлю газу, що і викликало дефіцит коштів на виплату заробітної плати.

Згідно даних Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації станом на 01.12.2019 існує заборгованість із виплати заробітної плати на наступних підприємствах галузі:

Комунальному підприємстві Апостоловеводоканал» (м. Апостолове) до виникнення заборгованості по виплаті заробітної плати призвело введення монетизованої субсидії, що скоротило надходження з оплати за комунальні послуги від населення на 40%.

- *Комунальному підприємстві «Верхньодніпровське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Дніпропетровської обласної ради* (м. Верхньодніпровськ);

- *Комунальне підприємство «Павлоградтеплоенерго»* (м. Павлоград);

- «Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування» (житлово-комунальне господарство).

Згідно даних Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації станом на 01.12.2019 існує заборгованість із виплати заробітної плати на наступних підприємствах галузі:

- *Комунальне підприємство «Виробниче житлово-ремонтно-експлуатаційне об'єднання» Жовтоводської міської ради* (м. Жовті Води);

- *Комунальне підприємство Павлограджитлосервіс Павлоградської міської ради* (м. Павлоград).

Запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів)

Упродовж 2019 року Відділення НСПП сприяло вирішенню **84 розбіжностям**, які були зафіксовані на **38 підприємствах області** (в **45 конфліктних ситуаціях**).

За період з початку року Відділенням НСПП взято на облік **31 конфліктну ситуацію** на **26 підприємствах області** (68,9% від їх загальної кількості) з 41 розбіжностей.

29 конфліктних ситуацій було врегульовано або знято з обліку Відділення НСПП (64,4%), 5 конфліктних ситуацій переросли в колективні трудові спори (конфлікти) (11,1%).

Здійснюючи заходи щодо запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), спеціалісти Відділення НСПП проводили узгоджувальні зустрічі зі сторонами СТВ, співпрацювали з Дніпропетровською обласною державною адміністрацією, Департаментом соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, галузевими організаціями профспілок та об'єднаннями роботодавців, завідуючими інформаційно-консультаційними центрами НСПП в Дніпропетровській області з приводу усунення причин виникнення ускладнень стану СТВ на підприємствах області та здійснення заходів щодо мінімізації наслідків дії негативних факторів на стан цих відносин.

Аналізуючи розбіжності можна зробити висновок, що переважна більшість розбіжностей між сторонами СТВ, які знаходились упродовж звітнього періоду на обліку Відділення НСПП, виникла в зв'язку з питаннями про *встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту* (48 розбіжностей або 57,1% від загальної кількості), виконання колективного договору (2 розбіжності або 2,4% від загальної кількості). З питань *невиконання вимог законодавства про працю* на обліку Відділення НСПП перебувало 34 розбіжності (40,5%).

Розбіжності між сторонами соціально-трудова відносин упродовж 2019 року виникали з питань *встановлення або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту* (19 розбіжностей або 46,3%); з питань *невиконання вимог законодавства про працю* (20 розбіжностей або 48,8%); з питань *виконання колективного договору, угоди* (2 розбіжності або 4,9%).

У зв'язку з виникненням розбіжностей та вступом сторін соціально-трудова відносин у *колективний трудовий спір (конфлікт)* з обліку Відділення НСПП було знято **5** конфліктних ситуацій окремих категорій найманих працівників структурного підрозділу вальцемеханічного цеху Акціонерного товариства «Дніпропетровський завод прокатних валків» (м.Дніпро).

Стан і результати задоволення висунутих найманими працівниками або профспілками вимог та вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)

Упродовж 2019 року Відділення НСПП сприяло вирішенню **18 колективним трудовим спорам (конфліктам)**, даний показник на 20,0% більше у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року.

З **18 колективних трудових спорів (конфліктів)**, які перебували у звітньому періоді на обліку Відділення НСПП, 1 спір (конфлікт) – знято з

реєстрації НСПП (5,6% від загальної кількості спорів), 17 спорів (конфліктів) – перебуває в стадії вирішення (94,4%).

Всього упродовж 2019 року на обліку Відділення НСПП перебувала **91 вимога найманих працівників** у колективних трудових спорах (конфліктах). Вимоги, які знаходилися упродовж звітнього періоду на обліку Відділення НСПП, зареєстровані з питань:

- встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту (29 вимоги, або 31,9% від загальної кількості);
- укладення або зміни колективного договору, угоди (2 вимоги, або 2,2%);
- виконання колективного договору, угоди або окремих їх положень (23 вимог, або 25,3%);
- невиконання вимог законодавства про працю (37 вимог, або 40,6%).

Упродовж 2019 року з реєстрації НСПП було знято **1 колективний трудовий спір (конфлікт)** між найманими працівниками товариства з обмеженою відповідальністю «Восток-Руда» міста Жовті Води Дніпропетровської області та товариством з обмеженою відповідальністю «Восток-Руда» міста Жовті Води Дніпропетровської області, у зв'язку з припиненням трудових відносин між сторонами колективного трудового спору (конфлікту), у тому числі у зв'язку зі звільненням з роботи більш як двох третин найманих працівників, які висували відповідні вимоги.

Розпорядженням НСПП від 16.05.2019 № 194-р «Про зняття з реєстрації першої та третьої вимог у колективному трудовому спорі (конфлікті) між найманими працівниками публічного акціонерного товариства «Дніпрометробуд» міста Дніпра Дніпропетровської області та публічним акціонерним товариством «Дніпрометробуд» міста Дніпра Дніпропетровської області» було знято з реєстрації дві вимоги у зв'язку з їх врегулюванням.

Розпорядженням НСПП від 24.10.2019 № 345-р «Про зняття з реєстрації першої вимоги у колективному трудовому спорі (конфлікті) між найманими працівниками академічного симфонічного оркестру КП «Дніпропетровська філармонія ім. Л.Б.Когана» ДОР» міста Дніпра та КП «Дніпропетровська філармонія ім. Л.Б.Когана» ДОР» міста Дніпра» вимогу було знято з реєстрації у зв'язку з її врегулюванням.

Розпорядженням НСПП від 24.10.2019 № 346-р «Про зняття з реєстрації першої вимоги у колективному трудовому спорі (конфлікті) між найманими працівниками КПК «Дніпропетровський академічний обласний український молодіжний театр» ДОР» міста Дніпра та КПК «Дніпропетровський академічний обласний український молодіжний театр» ДОР» міста Дніпра», вимогу було знято з реєстрації у зв'язку з її врегулюванням.

Розпорядженням НСПП від 24.10.2019 № 347-р «Про зняття з реєстрації першої вимоги у колективному трудовому спорі (конфлікті) між найманими працівниками КПК «Дніпровський академічний театр драми та комедії» ДОР міста Дніпра та КПК «Дніпровський академічний театр драми та комедії» ДОР міста Дніпра», вимогу було знято з реєстрації у зв'язку з її врегулюванням.

Розпорядженням НСПП від 24.10.2019 № 349-р «Про зняття з реєстрації першої вимоги у колективному трудовому спорі (конфлікті) між найманими працівниками ОКПК «Дніпропетровський академічний театр опери та балету» міста Дніпра та ОКПК «Дніпропетровський академічний театр опери та балету» міста Дніпра», вимогу було знято з реєстрації у зв'язку з її врегулюванням.

Станом на 31.12.2019 **призупинено дію розпоряджень** про реєстрацію колективних трудових спорів (конфліктів) на період судових розглядів по наступним підприємствам:

- 1) ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (спір № 052-13/04-В);
- 2) Управління залізничного транспорту Гірничого департаменту ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (спір № 020-17/04-В);
- 3) ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (спір № 040-18/04-В).

Страйки, колективні припинення роботи, акції соціального протесту, пов'язані із ускладненням стану соціально-трудова відносин

Упродовж 2019 року в Дніпропетровській області було зафіксовано **3 акції соціального протесту** у вигляді *страйку*.

1. З 19 березня 2019 року по 12.04.2019 найманими працівниками товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОСКО» селища міського типу Просяна Покровського району Дніпропетровської області провели акцію соціального протесту у формі *страйку*.

Основна вимога учасників акції соціального протесту – чітке дотримання підписаної Угоди сторін від 22 березня 2018 року в частині проведення своєчасної виплати заробітної плати, погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

2. з 01 жовтня 2019 року по 02 жовтня 2019 року наймані працівники верстатної групи вальцехемічного цеху акціонерного товариства «Дніпропетровський завод прокатних валків» провели акцію соціального протесту у вигляді *страйку* на підприємстві. Основна вимога учасників акції соціального протесту – відмінити або призупинити до 01.11.2019 введення в дію нового положення щодо тарифної сітки та встановлення нових посадових окладів, яке було введено в дію з 01.10.2019

3. з 05 листопада 2019 року по 13 листопада 2019 року найманими працівниками товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОСКО» селища міського типу Просяна Покровського району Дніпропетровської області проводилася акція соціального протесту у формі *страйку*.

Основна вимога учасників акції соціального протесту – чітке дотримання підписаної Угоди сторін від 22 березня 2018 року в частині проведення своєчасної виплати заробітної плати. Погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

Упродовж звітного періоду відбулось **11 акцій соціального протесту**:

1) **02 січня 2019 року** близько 40 найманих працівників приватного акціонерного товариства «Північний гірничо-збагачувальний комбінат» міста

Кривого Рогу Дніпропетровської області провели акцію соціального протесту у формі пікету під Тернівським судом та прокуратурою. Основна вимога учасників акції соціального протесту – відмінити незаконне збільшення робочого часу працівників дробильних фабрик з 36 до 40 годин на тиждень.

2) **3 05 січня 2019 року по 09 січня 2019 року** машиністи відокремленого структурного підрозділу «Криворізьке локомотивне депо» провели акцію соціального протесту у формі «італійського страйку» (виконання роботи за правилами). Основна вимога учасників акції соціального протесту – підвищення заробітної плати працівникам підприємства до європейського рівня та забезпечення належних умов праці.

3) **23 січня 2019 року** близько 50 найманих працівників дробильних фабрик приватного акціонерного товариства «Північний гірничо-збагачувальний комбінат» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області провели акцію соціального протесту у формі мітингу біля адміністративного корпусу підприємства. Основна вимога учасників акції соціального протесту – відмінити незаконне збільшення робочого часу працівників дробильних фабрик та зберегти існуючий графік «день/ніч-72». Дотримання нормативів з охорони праці.

4) **22 лютого 2019 року** близько 50 найманих працівників комунального закладу «Дніпропетровська міська клінічна лікарня №8» Дніпропетровської обласної ради» міста Дніпра провели акцію соціального протесту у вигляді мітингу біля Дніпропетровської обласної ради. Основна вимога учасників акції соціального протесту – проти реорганізації КЗ «Дніпропетровська міська клінічна лікарня № 8» ДОР» шляхом приєднання до комунального закладу «Клінічний онкологічний диспансер» Дніпропетровської обласної ради».

5) **3 05 березня по 06 березня 2019 року** близько 100 найманих працівників публічного акціонерного товариства «Криворізький залізорудний комбінат» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області провели *акції соціального протесту*. Основна вимога учасників акції соціального протесту – підвищення заробітної плати працівникам підприємства.

6) **01 травня 2019 року** близько 200 найманих працівників ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області о 10 годині ранку провели *акцію соціального протесту* у вигляді демонстрації. Основна вимога учасників акції соціального протесту – за гідну заробітну плату.

7-8) **3 07 по 08 травня 2019 року** близько 71 особи (невихід на поверхню) та близько 200 осіб (мітинг) найманих працівників публічного акціонерного товариства «Криворізький залізорудний комбінат» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області провели *акції соціального протесту*. Основна вимога учасників акції соціального протесту – підвищення заробітної плати працівникам підприємства.

9) **24 травня 2019 року з 08:00 до 20:00** близько 50 машиністів відокремленого структурного підрозділу «Криворізьке локомотивне депо» державного підприємства «Придніпровська залізниця» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області проведено акцію соціального протесту. Основна

вимога учасників акції соціального протесту – підвищення заробітної плати працівникам підприємства на 25%.

10) **20 травня 2019 року** наймані працівники філії «Дніпропетровський автодор» державного підприємства «Дніпропетровський облавтодор» відкритого акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія Автомобільні дороги України» міста Дніпра Дніпропетровської області провели акцію соціального протесту. Основна вимога учасників акції соціального протесту – погасити заборгованість із виплати заробітної плати.

11) **21 червня 2019 року** близько 50 найманих працівників публічного акціонерного товариства «Дніпропетровський трубний завод» міста Дніпра провели акцію соціального протесту у вигляді мітингу. Основна вимога учасників акції соціального протесту – виплатити заборгованість із виплати заробітної плати працівникам підприємства.

12) **10 липня 2019 року** близько 200 найманих працівників державного підприємства «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод ім. О.М.Макарова» міста Дніпра Дніпропетровської області провели акцію соціального протесту у вигляді мітингу біля центральної прохідної підприємства. Основна вимога учасників акції протесту — погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

13) **26 вересня 2019 року** відбулась акція соціального протесту найманих працівників комунального підприємства «Криворізька міська клінічна лікарня №8» Криворізької міської ради м. Кривий Ріг Дніпропетровської області у вигляді мітингу. Основна вимога учасників акції соціального протесту – публічний доступ до інформації щодо реформування медичного закладу та гарантії збереження робочих місць.

14) **04 жовтня 2019 року** близько 100 найманих працівників комунального підприємства Кам'янської міської ради «Тепломережі» міста Кам'янське Дніпропетровської області (далі – КП КМР «Тепломережі») вийшли на акцію соціального протесту у формі мітингу. Основна вимога учасників акції соціального протесту – погасити заборгованість із виплати заробітної плати.

15) **18 грудня 2019 року** близько 50 найманих працівників комунального некомерційного підприємства (далі – КНП) «Міська дитяча клінічна лікарня №2» Дніпропетровської міської ради (ДМР») міста Дніпра провели акцію соціального протесту у вигляді мітингу біля Дніпропетровської обласної ради. Основна вимога учасників акції соціального протесту – не проводити реорганізації КНП «Міська дитяча клінічна лікарня №2» ДМР» шляхом приєднання до КНП «Міська дитяча клінічна лікарня №5» ДМР» міста Дніпра.

Окремо слід зазначити, що упродовж 9 місяців 2018 року фахівцями Відділення НСПП було **попереджено проведення 5-х страйків** на ТОВ «ПРОСКО» смт. Просяна Покровського району Дніпропетровської області. Основна вимога учасників акції соціального протесту – чітке дотримання підписаної Угоди сторін від 22 березня 2018 року в частині проведення своєчасної виплати заробітної плати та погашення заборгованості із виплати заробітної плати. Відділення НСПП сприяє вирішенню колективного трудового спору (конфлікту) на підприємстві.

Організаційно-методична робота з арбітрами, посередниками НСПП

Відділення НСПП, відповідно до норм чинного законодавства, залучає трудових арбітрів та незалежних посередників НСПП до здійснення аналітично-інформаційної та прогнозової роботи, участі у сприянні врегулюванню колективних трудових спорів (конфліктів), допомоги у здійсненні заходів щодо запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) та моніторингу стану соціально-трудових відносин на підприємствах, що відзначаються підвищеним рівнем конфліктогенності.

Так, станом на 28.12.2019 в реєстрі Відділення НСПП перебувають 44 арбітри НСПП та 10 посередників НСПП.

Арбітри НСПП Зберовський В.В., Тютюник М.М. та Фарафонова О.І. також здійснюють функції завідуючих інформаційно-консультаційних центрів НСПП в Дніпропетровській області.

Арбітри НСПП Коновалов Ю.В. та Ніколаєв С.П. у 2019 році увійшли до складу Комісії з проведення оцінки відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок і організацій роботодавців Відділення НСПП.

З метою підвищення правової та інформаційної обізнаності, вирішення поточних питань та надання юридично-правової допомоги у Відділенні НСПП щомісячно проводились навчальні семінари, семінари-наради, в яких брали участь представники позаштатних інституцій НСПП, сторін соціально-трудових відносин, обласних галузевих організацій профспілок. Всього упродовж 2019 року їх було проведено 17.

Підвищення рівня правової культури сторін соціально-трудових відносин

Одним із основних завдань НСПП є підвищення правової культури суб'єктів соціально-трудових відносин з питань правового вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) та запобігання їх виникненню.

Так, з метою реалізації даного завдання фахівці Відділення НСПП співпрацюють з представниками трудових колективів, профспілкових організацій та організацій роботодавців тих підприємств Дніпропетровської області, що знаходяться на обліку Відділення НСПП, зокрема з представниками підприємств, де стан соціально-трудових відносин відзначається підвищеним рівнем конфліктогенності.

Упродовж 2019 року для підвищення рівня правової обізнаності Відділенням НСПП проводилися наради та узгоджувальні зустрічі зі сторонами соціально-трудових відносин з питань практичного забезпечення дотримання положень Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Під час проведення таких заходів фахівці Відділення НСПП надавали методичні рекомендації про порядок вирішення колективних

трудових спорів (конфліктів) та здійснення заходів з метою запобігання їх виникнення. Всього, упродовж звітнього періоду було проведено **212 узгоджувальних зустрічей** зі сторонами колективних трудових спорів (конфліктів), **119** - зі сторонами соціально-трудова відносин підприємств, де здійснюються заходи з метою запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів).

Фахівці Відділення НСПП також проводили навчально-практичні семінари-наради у приміщенні Відділення НСПП для арбітрів, незалежних посередників НСПП, представників організацій профспілок та роботодавців для ознайомлення їх з новими матеріалами стосовно порядку вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) та надання практичних рекомендацій.

З метою підвищення рівня правової культури сторін соціально-трудова відносин та соціального діалогу фахівці Відділення НСПП відвідували заходи за участю представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, профспілкових організацій та організацій роботодавців, інших територіальних органів:

1) з питань налагодження соціального діалогу:

- 27.02.2019 начальник Відділення НСПП прийняв участь та виступив з докладом у розширеному спільному засіданні Правління Федерації організації роботодавців Дніпропетровщини та Правління Дніпропетровської обласної організації роботодавців за підсумками 2018 року та напрямки роботи на 2019 рік;

- 23.05.2019 – 24.05.2019 начальник Відділення НСПП прийняв участь у «круглому столі» щодо українсько-німецького проекту партнерства з питань розвитку соціального діалогу;

- 16.10.2019 заступник начальника Відділення НСПП Гондза В.В. та головний спеціаліст Відділення НСПП Хомич І.О. у Головному територіальному управлінні юстиції у Дніпропетровській області прийняли участь у семінарі на тему: «Про доступ до публічної інформації головне про важливе»;

- 18.12.2019 начальник Відділення Чуб І.А. прийняв участь в V Пленумі Дніпропетровської обласної організації профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України;

- 18 - 20.11.2019 заступник начальника Відділення НСПП в місті Києві прийняла участь в семінарі на тему «Медіація трудових спорів».

2) з питань поліпшення стану соціально-трудова відносин:

- 18.02.2019 Відділенням НСПП проведено нараду з представниками приватного акціонерного товариства «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат» міста Кривого Рогу Дніпропетровської області;

- 11.04.2019 у Відділенні НСПП проведено семінар-нараду на тему: «Невиконання вимог та положення колективного договору публічного акціонерного товариства «Дніпровський металургійний комбінат» міста Кам'янське Дніпропетровської області»;

- 27.05.2019 у Відділенні НСПП проведено нараду з головою Апостолівської районної ради та нараду з начальником відділення НСПП у Хмельницькій області;

- 24.06.2019 у Відділенні НСПП проведено нараду-семінар з представниками від найманих працівників публічного акціонерного товариства «Дніпровський металургійний комбінат» міста Кам'янське Дніпропетровської області.

23.07.2019 в. о. начальник Відділення НСПП Гондза В.В. прийняла участь в засіданні обласної комісії з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, яке відбулось в Дніпропетровській обласній державній адміністрації.

28.10.2019 начальник Відділення НСПП Чуб І.А. прийняв участь в засіданні обласної комісії з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, яке відбулось в Дніпропетровській обласній державній адміністрації.

Всього упродовж 2019 року фахівці Відділення НСПП прийняли участь у 32 заходах (в тому числі: у 7 нарадах, 21 семінарі, 1 конференції, 1 «круглому столі») та 2 засіданнях комісії з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

У 2019 році представниками Відділення НСПП прочитано курс лекцій з окремих питань трудового законодавства, в тому числі щодо порядку вирішення колективних трудових спорів (конфліктів). Всього було прочитано 42 лекції на запрошення державного закладу «Дніпропетровський інститут професійного розвитку і освіти», Зонального учбово-методичного центру профспілок та навчально-кадрового центру «Кар'єра».

Інформування громадськості про діяльність НСПП

Відповідно до розділу 7 Положення про порядок здійснення аналітично-інформаційної діяльності Національної служби посередництва і примирення, затвердженої наказом НСПП від 30.10.2019 № 78, Відділення НСПП здійснює інформування громадськості про свою діяльність.

10.04.2019 відбулась прес-конференція щодо страйку на ТОВ «ПРОСКО» смт. Просяне Покровського району;

В газеті «Позиція» від 02.04.2019 № 12 (1322) було опубліковано статтю «Четвертий страйк, або коли в людей терпець урвався»;

В газеті «Позиція» від 09.04.2019 № 13 (1323) було опубліковано статтю «Страйкарі будуть боротися до кінця»;

10.04.2019 на міському телебаченні міста Дніпра було показано інтерв'ю начальника Відділення НСПП на тему: «Проведено прес-конференція щодо страйку на ТОВ «ПРОС-КО» смт. Просяне Покровського району».

Упродовж січня-листопада 2019 року здійснювалось систематичне наповнення інформаційної веб-сторінки Відділення НСПП.

Так, у 2019 році на інформаційній веб-сторінці Відділення НСПП опубліковано інформаційні Бюлетені про результати діяльності Відділення

НСПП, регулярно висвітлювалися матеріали інформаційного, аналітичного, звітного характеру (всього 61 публікація), матеріали щодо проведення оцінки відповідності критеріям репрезентативності (підтвердження репрезентативності) суб'єктів сторін профспілок та роботодавців (всього 2 публікації), проведена актуалізація реєстрів та нормативно-правової бази тощо.

Фахівці Відділення НСПП постійно надають сторонам соціального діалогу Бюлетень про результати діяльності Відділення НСПП.

Інформація про діяльність Відділення НСПП розміщена у спеціальному регіональному інформаційно-ресурсному центрі при Дніпропетровській обласній державній адміністрації «Відкрита влада», яку можна переглянути за адресою <http://www.openpower.dp.gov.ua>. Відділення раз у квартал направляє до Дніпропетровської обласної державної адміністрації матеріали для актуалізації вказаної інформації.

На оновленому сайті Дніпропетровської обласної державної адміністрації розміщуються відомості про діяльність Відділення НСПП.

На території Дніпропетровської області діє 31 інформаційно-консультаційний центр НСПП. Центри створені здебільшого на базі управлінь праці та соціального захисту населення при районних державних адміністраціях, міських радах. Вони сприяють моніторингу стану соціально-трудова відносин на відповідній території, надають правову та методичну допомогу, інформують сторони соціально-трудова відносин про діяльність НСПП.

Висновки

Упродовж 2019 року Відділення НСПП сприяло вирішенню 18 колективним трудовим спорам (конфліктам) (на виробничому рівні). Учасниками зареєстрованих спорів були 10 підприємств Дніпропетровської області. Найбільша кількість колективних трудових спорів (конфліктів) зареєстрована у місті Дніпро (11 одиниць, або 61,2%) та місті Кривому Розі (5 одиниць, або 27,8%). Із загальної кількості 1 спір (5,6%) було знято з реєстрації.

У звітному періоді фахівцями Відділення НСПП було проведено 212 узгоджувальні зустрічі зі сторонами колективних трудових спорів (конфліктів), прийнято участь в 14 засіданнях примирної комісії по вирішенню колективних трудових спорів (конфліктів) на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (м. Кривий Ріг), структурного підрозділу Цех експлуатації залізничного транспорту ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (м. Кривий Ріг), структурного підрозділу Шахтоуправління з підземного видобутку руди (на правах шахт) Гірничого департаменту ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (м. Кривий Ріг), ТОВ «ПРОСКО» (сmt. Просяна Покровського району), КП «Дніпропетровська філармонія ім. Л.Б.Когана» Дніпропетровської обласної ради» (м. Дніпро), КПК «Дніпропетровський академічний обласний український молодіжний театр» Дніпропетровської обласної ради» (м. Дніпро), КПК «Дніпровський академічний театр драми та комедії» Дніпропетровської обласної ради (м. Дніпро), ОКЗК «Дніпропетровський академічний український музично-драматичний театр ім. Т.Г.Шевченка» (м. Дніпро), ОКПК «Дніпропетровський

академічний театр опери та балету» (м. Дніпро), 5 окремих категорій найманих працівників вальцеханічного цеху АТ «Дніпропетровський завод прокатних валків» (м. Дніпро).

У 2019 році Відділення НСПП сприяло вирішенню 84 розбіжностей, які були зафіксовані у 45 конфліктних ситуаціях (на 38 підприємствах). За звітний період Відділенням НСПП взято на облік з метою запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) 31 конфліктну ситуацію (68,9% від загальної кількості). 29 конфліктних ситуацій (64,6%) знято з обліку Відділення НСПП у зв'язку з усуненням розбіжностей або відсутністю умов для виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) та 5 конфліктних ситуацій (11,1%) переросли у колективні трудові спори (конфлікти).

З метою запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), по всіх взятих на облік Відділенням НСПП конфліктних ситуаціях розроблялись та виконувались відповідні плани заходів, направлялись листи-запити керівникам підприємств про причини виникнення чинників дестабілізації, шляхи їх вирішення, надавались рекомендації та пропозиції щодо вирішення проблемних питань. Так, упродовж 2019 року було проведено 119 узгоджувальних зустрічей зі сторонами соціально-трудова відносин.

Здійснюючи аналіз стану соціально-трудова відносин на підприємствах Дніпропетровської області можна стверджувати, що у 2019 році зберіглася тенденція до їх ускладнення на підприємствах гірничо-металургійного комплексу, металургії, машинобудування, транспорту, будівництва та закладах бюджетної сфери, що пов'язано з накопиченням заборгованості із виплати заробітної плати, невдоволення рівнем оплати праці та невиконанням колективних договорів.

Упродовж 2019 року спостерігалось збільшення протестної активності трудових колективів підприємств, установ, організацій Дніпропетровської області. Так, Відділення НСПП було зафіксовано 15 акцій соціального протесту у формі мітингів, пікетувань, 3 акції соціального протесту у формі страйку, а також попереджено проведення 5 страйків.

Соціальна напруженість у трудових колективах підприємств області, пов'язана з економічною кризою в країні, зниженням життєвого рівня працівників та їх фінансовими проблемами через зростання цін на продукти, одяг та комунальні послуги, заборгованістю із виплати заробітної плати та її незадовільним розміром тощо.

У звітному періоді до Бази даних підприємств Дніпропетровської області, що відзначаються підвищеним рівнем конфліктогенності, було внесено 42 підприємства, 25 (59,5%) з яких взято на облік з метою запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів).

Досвід роботи Відділення НСПП дає можливість зробити висновок, що дуже важливо своєчасно та всебічно проаналізувати стан соціально-трудова відносин на рівні підприємств та галузей з метою прогнозування виникнення колективних трудових спорів (конфліктів). Застосування попереджувальних заходів є ефективним методом запобігання виникненню колективних трудових

спорів (конфліктів), врегулювання потенційних ускладнень на доконфліктній стадії.

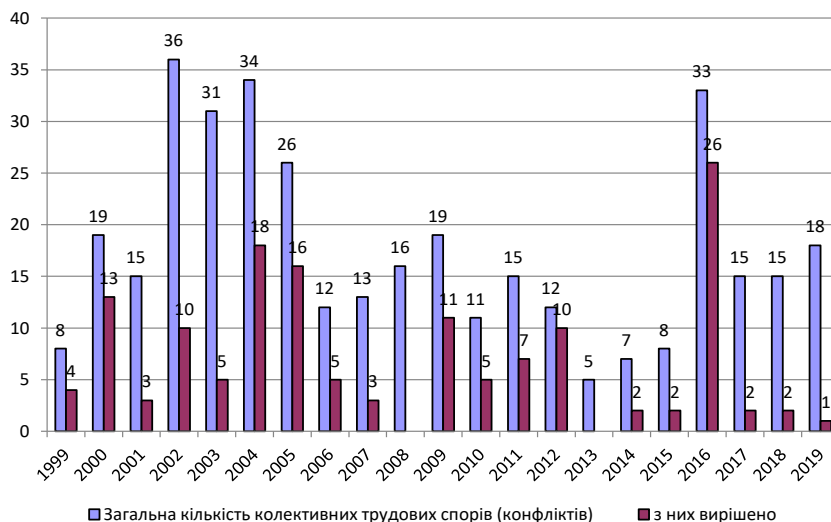
Також важливим є співпраця з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями профспілок, організаціями роботодавців, сторонами соціально-трудових відносин та іншими соціальними партнерами, яка націлена на своєчасне та дієве реагування на чинники дестабілізації стану соціально-трудових відносин, удосконалення підходів до вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) та попередження їх виникнення, виявлення і попередження порушень законодавства про працю, сприяння налагодженню контактів між сторонами, отримання достовірної та об'єктивної інформації про стан справ на проблемних підприємствах.

Упродовж року Відділення НСПП продовжувало здійснювати процедуру оцінки відповідності критеріям репрезентативності (підтвердження репрезентативності) суб'єктів сторін профспілок і організацій роботодавців на територіальному рівні. Так, у 2019 році Відділенням НСПП було підтверджено репрезентативність 2 суб'єктів сторін профспілок.

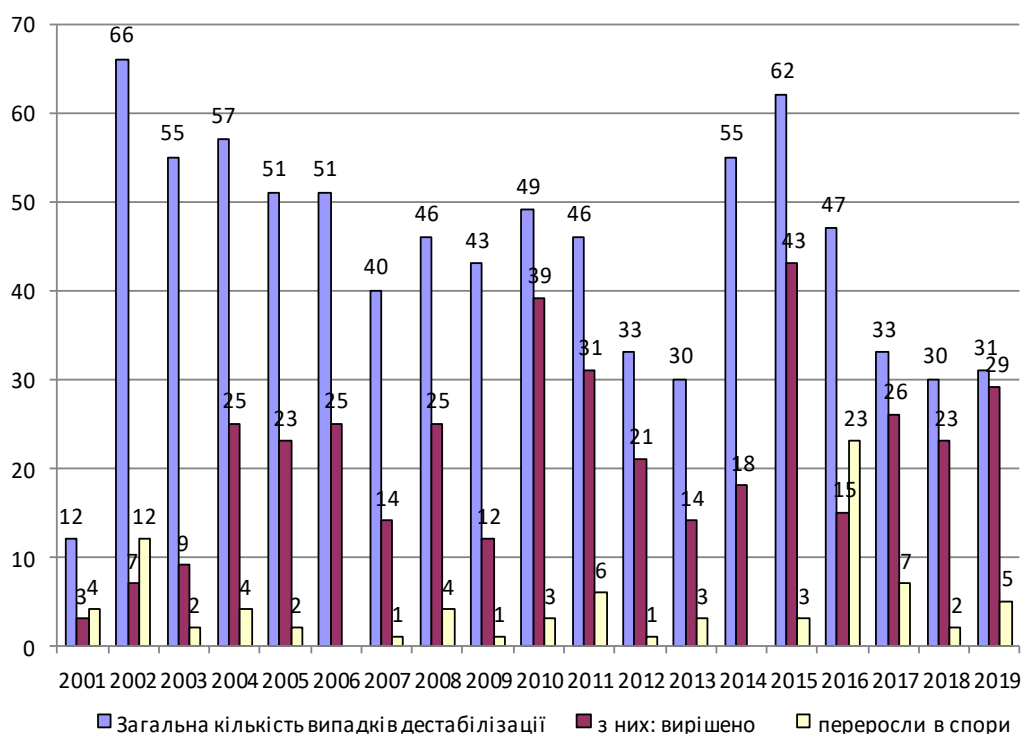
Відділення НСПП й надалі буде здійснювати заходи, спрямовані на зниження соціальної напруженості в трудових колективах підприємств області, вирішення колективних трудових спорів (конфліктів), врегулювання чинників дестабілізації стану соціально-трудових відносин, та надавати сторонам соціального діалогу рекомендації в межах своїх повноважень.

Додаток 1

Кількість колективних трудових спорів (конфліктів), вирішенню яких сприяло Відділення упродовж 1999-2019 років

Кількість розбіжностей, які перебували на обліку Відділення з метою запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), упродовж 2001-2019 років

**Відділення НСПП в Дніпропетровській області
знаходиться за адресою:**

**49000, м. Дніпро,
вул. Січеславська Набережна,
б. 17, 8 поверх**

**Начальник
Чуб Ігор Анатолійович**

**Телефон/факс
(0562) 31-18-97**

e-mail: nsppdnepr@ukr.net